

29 MART 2009

KURTULUŞ
SOSYALİST DERĐİ
YAYINLARI

KİTAP DİZİSİ: **12**
MART 2009
1 YTL

KURTULUŞ
SOSYALİST DERGİ
YAYINLARI

internet: <http://kurtulussosyalistdergi.awardspace.com/>
e-posta: kurtulus.s.d@gmail.com

Bu seçim döneminde de, egemen sınıf politikaları çerçevesinde oluşturulan toplumsal kamplaşmalardan birinin peşine takılarak, kendi bağımsız örgütlenme ve tutumlarından uzaklaşmanın ve seçimlerde demokratik sorunları gerekçe göstererek burjuva partilerinden birini desteklemenin, oy vermenin, komünizm adına geçerliliği olmadığı yine vurgulanmalıdır. Yapılması gereken, işçi sınıfının komünist örgütlenmesine hizmet edecek biçimde planlanan komünizm propagandasının, siyasal gerçekleri teşhir temelinde sürdürülmesidir. Faşizm, şeriat, darbe tehlikesi gibi kapitalizmin ayrılmaz parçası tehditler, bağımsızca komünizmin ileri sürülmesinin yerine, şu ya da bu derecede 'ilerici' ya da 'demokrat' olarak nitelenen egemen sınıf partilerinin bir diğerine karşı desteklenmesinin veya şu ya da bu ölçüde sınırlı demokratik ittifak girişimlerinin geçirilmesine gerekçe olamaz.

Asıl önemli olan, toplumun önüne, işçi sınıfının komünist politik hareketinin bağımsız bir siyasal güç ve örgütlenme olarak çıkarılmasıdır. Seçimlerde komünist tutum da diğer bütün politik seçeneklerin karşısına komünist seçeneğin çıkartılmasına hizmet etmeli, diğer bütün politiklardan koparak komünist seçeneğe oy vermeye, desteklemeye çağırmalıdır. Komünist seçeneğin var olmadığı koşullarda ise, bu gerçeği açıkça ifade ederek, desteklenecek komünist seçeneğin ve oy verilecek adayın bulunmadığı saptamasıyla, bunun yaratılmasını her şeyin önüne koymak esastır.

Mart 2009 yerel seçimleri, dünyada ve Türkiye'de emperyalist politikaların ve bu temelde şekillenen güç ilişkilerinin belirgin biçimde değişmekte olduğu koşullarda gerçekleşiyor. Tek yanlı dayatma yerine varolan güçlerle işbirliği arayışını geliştiren Obama dönemiyle, Bush döneminin imparatorlukçu politikaları ve bu politikalara uygun olarak seçilmiş politik aktörler daha tamamen tasfiye edilebilmiş, değiştirilmiş olmasa da, süreç bu yönde ilerlediği ve politikalar yürürlüğe girdiği oranda, uygulanabilmeleri için tercih edilmiş, seçilmiş ve hatta varlık nedenleri bu politikalara da-

yandırılmış aktörlerin gelecekleri tartışmalı ve belirsiz hale geliyor. Bu politikaların yürürlüğe girebilmeleri ise öncelikle uygulayıcılarının yönetim mekanizmalarının başına geçmeleri ile mümkün olacak. Yeni dönemin politikalarına uygun politik aktörlerin işbaşı yapma, hükümet olma süreçleri, emir komuta ilişkileriyle gerçekleşmeyecekse, her coğrafyanın ve kültürün renklerini taşıyan sınıf ilişkileri temelinde gelişecek politik mücadeleler, çatışmalar ve bu temelde olası uzlaşmalarla belirlenecek. Bu koşullarda Türkiye'deki Mart yerel seçimlerinin, özellikle iktidar partisi AKP tarafından genel seçim havasına sokulması ve öyle değerlendirilmesi, dünya çapındaki değişimin kendisini de süpürüp götürmesine direnebilmenin olanaklarını çoğaltmak istemesinden, bu amaçla güç toplamak ve eldeki mevzilerini tahkim etmek istemesinden kaynaklanıyor.

Emperyalist politikadaki değişimin ilk adımı, çelişkinin en keskin biçimde yaşandığı ABD'de atıldı. İmparatorlukçu politik tercihin başarısız olup iflas etmesi temelinde iktidar el değiştirdi. ABD ekonomisinden başlayan dünya kapitalist sisteminin krizi, ABD'nin ve müttefiklerinin askeri alandaki yenilgileri ve başarısızlıklarıyla birlikte emperyalist politikadaki değişimi ve imparatorlukçu çizginin terk edilmesini kaçınılmaz hale getirdi. Başarısız olduğu ölçüde sorgulanan ve gerileyen imparatorlukçuluk, yerini, dengeleri gözetmediği oranda geleneksel ve bu nedenle uzlaşmacı yönü ağır basan, karşısındaki politik çizgiye bıraktı. Diğer devletler açısından da eski politikalar terk edilmekte, yönetimde olan ve olmayan politik aktörleri bu değişikliğe hızla uyum sağlamaya çalışmakta.

Anımsanacağı gibi AKP, 2001 krizi sonrasında istikrarın sağlanması, sistem dışı arayışların önüne geçilebilmesi için en uygun parti olarak öne çıkmış ve ABD'nin icazeti ile imparatorlukçu siyasetle uyum içinde hükümet olmuştu. ABD eksenli imparatorlukçu siyasetin terk edilmesi olgusu ise, kendi varlık koşullarını büyük ölçüde bu politikanın başarısı ve yürürlükte kalmasına bağlamış olan AKP'nin hükümette kalma koşullarına önemli oranda darbe vurdu. AKP hükümeti, emperyalist politikadaki değişimi görüp kabul etmekle birlikte, bunun gereği olarak gündeme gelebilecek bir görev değişimine karşı bütün olanakları ile direniyor; kendisini yeni dönemdeki politikalara uyarlayarak pazarlamaya çalışıyor.

Başlangıçtaki bütün çelişik görüngülere karşın oligarşinin politikalarına ve hedeflerine uygun görülüp desteğini kazanmış, ABD'nin imparatorlukçu politikaları içerisinde ABD ile 'stratejik ittifak' kurulduğunu ilan etmiş olan bu parti, Mart yerel seçimlerine de iddialı bir şekilde girmektedir. AKP, iktidarda kaldığı süre boyunca kitleler nezdinde yıpranmak ve güç kaybetmek durumundayken (e-

başına ele geçirmek için çatışmaktadırlar. Ancak işçi sınıfının örgütlü mücadelesinin sonucu olarak, böyle bir soruşturma yapıldığında, onların belirlenimleri ya da aralarındaki çekişmeleri ölçüsünde deşifre ettikleri bilgilerin ötesine ulaşılabilir ve sorumlular yargılanıp cezalandırılabilir. Ergenekon davası, hem devrimcilerin hem de Kürt halkının acılarını, mücadelede düşen, öldürülen, vurulan, yok edilenlerin cesetleri ve anılarını, burjuva politikalarına seçim malzemesi yapmak işlevini gerçekleştirmekte, bu sayede de AKP'nin siyasal alternatiflerinden kurtulmasının çaresi olarak görülmektedir. Üstelik bütün bunlar 'demokrasi ve özgürlük mücadelesi' olarak yutturulmaya çalışılmakta ve ne yazık ki çok sayıda kişi bunlara inanıp saf tutabilmektedir.

SEÇİMLERDE TUTUM

Seçimler, politik hareketlerin, partilerin yönetmek için kitlelerin, toplumun önüne çıkararak kendi politikalarını açıklayıp propagandalarını yaptıkları ve oy istedikleri dönemlerdir. Kitlelerin siyasetle daha çok ilgili olduğu bu dönemlerden yararlanarak, propaganda ve örgütlenme açısından oluşan uygun koşulları değerlendirmek üzere, işçi sınıfı partileri ve komünistler de, kendi yapılarına, gelişmelerine ve hedeflerine göre, kitleler içinde komünist siyasal faaliyet sürdürmek, güçlerini ölçmek amacıyla çeşitli derecelerde seçimlere katılırlar.

Demokratik sorunların gündemde öne çıktığı koşullarda ise, komünist politika, egemen sınıf içi çatışmalarda taraf olarak demokratik haklar kazanmak, ya da var olan demokratik hakları elde tutabilmek için bir tarafı desteklemek gibi bir taktiğe değil, işçi sınıfının bağımsızlığının savunulmasına, demokratik talepler için mücadelelerin genel olarak komünizm mücadelesinin çıkarlarına tabi kılınmasına dayanır. Komünist anlayış, işçi sınıfının iktidar mücadelesinin, bütün demokratik sorunların çözümünü talep eden ve ezilenlerin demokratik taleplerini destekleyip sahip çıkan biçimde yürütülmesini gerektirir. Bu mücadele içinde demokratik talepler için farklı kesimlerle yan yana gelirse de, bütün demokratik sorunların tutarlı çözümünü sonuna kadar savunabilecek olan bir tek işçi sınıfıdır ve bu niteliği, demokratik bir cephenin öncülüğünü ve kendi iktidarı için toplumsal çoğunluğu kazanmasının da olanağını sağlar. 29 Mart yerel seçimleri so- mutunda ise, 2007'deki –istisnai olarak bir demokratik ittifakı dayatabilecek türden– olağanüstü politik kriz koşulları bulunmadığı gibi, gündeme getirilen ittifak girişimleri de adaylık paylaşımı çekişmelerinin ötesine geçememektedir.

Ergenekon davasında Kürdistan'daki ölüm çukurlarının açılmasının gündeme gelmesi, özellikle Kürt coğrafyasının acılarının da bu seçim sürecine malzeme yapılmak istendiği anlamına gelmekte, ne yazık ki daha ötesinde bir şey ifade etmemektedir. Kürdistan'da seçim, 'devlet partisi' ile DTP arasında geçecektir. Devlet partisi, Kürt hareketinin karşısındaki en güçlü parti olarak saptanmakta ve diğer bütün partiler bu konuda birlik yapmaktadırlar. Çoğu yerde DTP karşısında hangi partinin öne çıkarılacağına da ordu karar vermektedir. Bugün devlet partisi olmaya en yatkın aday da AKP'dir ve bu nedenle Kürdistan'da, askeri ve polisi de, oligarşinin bütün partileri de AKP'yi destekleyecektir. Kürt hareketi karşısında sömürgecilik, oligarşi, AKP'nin arkasında birleşmektedir. Bu tutumun en çarpıcı örneği ise, herhalde, AKP ile kavgalı Aydın Doğan'ın 'Diyarbakır'da olsa AKP'yi destekleyeceği' ifadesidir.

Ölüm çukurlarının açılması, bunların varlığı ifade edildiği, ortaya çıktığı ölçüde, Kürt hareketinin muhalefetini yükseltmesiyle gündeme gelmiştir. Bu gelişme karşısında AKP durumdan yararlanmayı öne çıkarmıştır. AKP'nin Mart yerel seçimlerinde Kürt oylarını avlamak için ölüm çukurlarının açılmasının yanında, bazı sorumluların yargı önüne çıkarılması, bu sorumluların yanında sıraya dizdiği muhaliflerinin damgalanmasına da hizmet edecektir. Bu gelişme, kontrgerilla mekanizması ortada durduğu sürece, kanlı tarihin hesabını ucuza kapatmak anlamına gelir.

Ergenekon davası çerçevesinde, oligarşinin temsilcilerinin aralarındaki kavga nedeniyle, işçi sınıfına ve ezilen halklara karşı işledikleri ve üstünü örttükleri suçları ve pislikleri ortaya dökülüyor. Ancak bu sırada 'devlet içinde yuvalanmış çeteler' mantığıyla devletin kendisinin aklanması için çaba gösterilmektedir. Ergenekon davası bu temel belirlenimleri değiştiren bir dava değildir. Egemenlik alanlarını tehdit eden her türlü örgütlü mücadele karşısında, işçi sınıfı ve ezilen halkların mücadeleleri karşısında devletin yasal ve yasadışı birimleri çalışmaya devam etmektedir. Davanın seyri içinde kimi yasakların gündeme gelebilmiş olması, 'saygıdeğer ve itibarlı' diye tabir edilen kişilerin ifadelerinin gizlilik altına alınması, bunun karşısında herkesin özel hayatını neredeyse her bir kurumun ayrı ayrı takip ettiğinin anlaşılması, siyasi yapının ve devletin niteliğini göstermektedir.

İşçi sınıfının mücadelesi yükselip iktidara yüründüğünde, şimdi ortaya serdikleri bütün pisliklerini beraberce örtecek ve katliamları için ortak çalışmaya, gizli ve kirlili işler çevirmeye devam edeceklerdir. Şimdilik bu kirlili mekanizmaları işgal etmek, kirlili de olsa ihtiyaç duydukları iktidar araçlarını birbirlerine karşın ve tek

muhtıra öncesi yapılan anketlerde AKP oyları yüzde 26'lara gerilemiş gözüküyordu), kendisine karşı ordunun gerçekleştirdiği hamlelerin yarattığı özel koşulların ve politik krizin sonucu olarak kitlelerin ilgisini çekmeye ve güçlenmeye devam etti. Cumhurbaşkanlığı krizi de AKP'nin aldığı yüzde 46'luk oy oranı üzerinden Gül'ün koltuğa oturmasıyla çözüldü.

EKONOMİK KRİZ

AKP, her ne kadar mezarlıktan geçerken ısıklık çalarcasına, ekonomik kriz geçğine gözlerini kapasa, krizin teğet geçeceğini iddia etse de, bütün dünyayı içine alan büyük krizin gölgesinde ortaya çıkan ekonomik ve siyasi tablo için kendi mazeretlerini üretme kolaylığına erişti. Burjuvazinin bu yalana karnı tok ama geniş kitlelerin şimdilik gözünü boyamak için ideolojik bir savunuyu noktası oluşturabilir.

AKP'ye göre, ekonomik sıkıntılar, Türkiye'nin ötesinden gelen krizden kaynaklanmaktadır ve üstelik bazı felaket tellalları olmasaydı, bu kriz teğet de geçebilirdi! Kriz teğet geçmeyip vurduğu ölçüde de, ölçsüz borçlanmış özel sektörün diyetini ödemek istemedikleri söylemi öne çıkartılıyor. IMF ile görüşmeler öncesinde R. T. Erdoğan'ın "ümüğümüzü sıktırmayız" sözünü sarf etmesi, halkçılık edebiyatıyla oy toplamayı hedefliyor.

Başbakana göre, ikide bir kriz sözü edenler, aslında 'memleketimize uğramayacak' krize davetiye çıkarmışlardı. 'Krizin nedeni hesabını bilmeyen burjuvazidir' demeye getiriyordu başbakan. Ama bu üstü örtülü iddia, siyaset dilinde TÜSİAD, yani oligarşi ile arasındaki ilişkiyi bozmak anlamına geliyordu. IMF ile yapılması beklenen anlaşmayı oligarşinin ısrarına karşın seçim sonrasında ertelemeyi bir seçim zorunluluğu olarak gördüğü ölçüde, kendi çıkarlarını oligarşinin çıkarlarının önüne geçirmiş oldu. Ve bu ertelemeyi de halkçı bir söyleme ve hassasiyete dayandırdı. Anlaşmanın yapılmamasını, başlangıçta milli çıkarlarımıza aykırı maddeler dayatıyorlar diye açıkladılar ve "eğer öyleyse" kaydıyla, bunu IMF anlaşması savunucularına bile kabul ettirebildiler. Ama sonrasında anlaşıldı ki, yaklaşan seçimler öncesinde AKP, IMF'in, 'mali denetim özzerkliği' getirilmesi, 'nereden buldun' yasası ile hesap verilebilirliğin istenmesi ve -genel bütçe denetiminden kurtulup özel bir yağma bütçesi oluşturulması amaçlı- 'yerele kaynak aktarılması' uygulamasına son verilmesi yönündeki taleplerine yanaşmıyordu.

Bu ekonomik kriz içinde, son altı ayda 13 milyar dolar civarında döviz çıkışı yaşanan Türkiye'de, kaçınılmaz ve sert bir devalüasyon, kaynağı sorulmaması

güvencesi ile ülkeye giren 12 milyar doların üzerinde bir meblağla uzun süre er-telenebildi. Eğer seçim öncesi bir anlaşma imzalanırsa idi, böyle bir manevra yap-mak imkânı oluşmayacaktı kuşkusuz. Merkez Bankasının müdahalesine rağmen, döviz kurunun yükselmesinin daha ne kadar engellenebileceği ise, merak konusu olmaya devam ediyor.

Politik kriz koşullarında gerçekleşen ikinci genel seçim zaferi ve Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanlığına seçilmesi, AKP'ye özgüven vermişti. Peşi sıra, bü-rokraside beklemekte olan çok sayıda kritik atama hızla gerçekleştirildi. Üst dü-zeyi dışında yargı da, büyük oranda yürütmeye bağımlı hale geldi. Bunlardan al-dığı güçle, AKP, emperyalizmin değişen politikaları ve tercihlerine karşın hükü-mette kalabilmek, oligarşiyi her daim kendisine mecbur edebilmek üzere bunun olanaklarını zorlamaya girişti. Böylece, AKP açısından, önümüzdeki yerel seçim-ler, yaklaşmakta olan genel seçimlerin ölçüsü ve belediyeler de iktidar mücadele-sinin, elde tutulması gereken önemli mevzileri haline geldi.

İktidar partisi olan ve dolayısıyla yıpranmak durumunda olan AKP, oy kaybını engellemek amacıyla, etkileri daha taze olan politik krizin miras bıraktığı saflaş-manın dağılmasını durdurup yeniden tahkim etmek istemekte, Mart yerel seçim-lerine olağanüstülük atfederek gerginlik politikalarını temel almaktadır. Bu yola girildiği ölçüde, politik kriz koşullarında arkasında durmuş ve kendisini destek-lemiş kitlelerden öteye, çelişkileri hangi düzeye gelmiş olursa olsun, oligarşinin, kerhen de olsa, arkasında saf tutmasını umuyor. Çoiktandır uyguladığı politikalar-la oligarşiye karşın adımlar atmaya yeltenmesi, kendisini 'tek parti iktidarı' düze-yinde oligarşiye dayatmaya varabilecek bir niteliğe bürünmektedir. Siyasi müca-delenin ideolojik boyutunda, kendisi dışındaki partileri tecrit ve tasfiye edebilmek için, elindeki devlet olanaklarını çekinmeden ve ölçsüz kullanabilmekte, hukuk dışı uygulamalara başvurmaktadır. Temsilcilerin temsil ettiklerini ve siyasetin normal sınırlarını zorlaması durumunda ise, 'normalleştirilme' süreçlerinin gün-deme gelmesi beklenir.

AKP, tüccar politikacılık alışkanlığı ile malını her pazarda satma becerisini, i-çinde bulunulan koşullarda da sergilemeye çalışıyor. Seçime yaklaşırken gerçek-leştirdiği uygulamalar, emperyalizmin politik tercihleri ne yönde değişirse de-ğişsin, Türkiye'de en güçlü alternatif olarak kalıp hükümet olmayı hedeflediğini gösteriyor. AKP, genel seçimlerin sonuçlarının büyük oranda yerel seçimler üze-rinden belirleneceğini, emperyalizmin ve oligarşinin yeni dönemdeki politikaları için bu partiyi tercih edip etmeyeceği sorusunun karşılığının da yerel seçim so-

üzerinden yeni sansasyonlar yaratılarak kitlelerin AKP'nin yedeğinde tutulmaya çalışılması şaşırtıcı olmayacaktır.

Hukuki geçerlilikleri tartışmalı sorgu yöntemleri kullanılması, olduğu kadarıyla bile bir iddianame hazırlanmasını güçleştirmek, sonrasında davayı boşa çıkarabi-lecek hukuki eksiklikler şeklinde devam etmektedir. Şimdiye kadar böylesi sayısız hukuk garabetlerine, ihlallerine kulaklarını tıkayanların, 'demokrasi', 'özgürlükler' ve 'insan hakları' konusunda yüksek perdeden itirazlar yükseltmeleri ise, bu da-vanın 'yararları' arasında sayılmalıdır. Sonuçta nitelikleri, katil ve işkenceci ile bunları savunmak olan bir dolu kişi, bu dava kapsamında insan haklarından ve hukuktan söz etmeye başlamıştır.

AKP'nin amacının ise, hukuk devleti ya da kontrgerillanın ortadan kaldırılması olmadığı, olmayacağı, sadece devletin bu mekanizmalarını denetimine alıp yö-netmek istediği, kontrolü dışında bir güç merkezi kalmaması için çalıştığı, adının karıştığı Deniz Feneri Derneği yolsuzluğu konusunda izlenen tutumdan bellidir. Deniz Feneri davasının Türkiye ayağı gizlenmeye, ilişkilerin açığa çıkması engel-lenmeye çalışılmaktadır. Seçim öncesi Türkiye'ye gelen ve incelemeye alınan dosya hakkında, müdahil tarafların bile bilgi alma hakkını engelleyen mahkeme kararları çıkartılması, hukukun çivisinin çıktığını ve ayaklar altına alındığını gös-termektedir. Kuşkusuz ki hukukun çivisi, öncelikle, cumhurbaşkanlığı seçimle-rindeki '367' vb kararlarla çıkmış, açılan bu yoldan yürüyen AKP'nin tutumunun mağdurları da şu andaki hukuki ve siyasi muarızları olmuştur.

Böylece Ergenekon davası, Tayyip Erdoğan'ın toplumu ikiye bölen ve saflaştı-ran politik krizi sürdürebilmek için kullandığı bir seçim taktiği düzeyinde takılıp kalmıştır ve iddia edildiği gibi kontrgerillayı tasfiye etmesi de mümkün değildir. Ayrıca, sadece bu davanın savcısı olduğunu iddia eden Tayyip Erdoğan değil, aynı zamanda avukatlığını ilan eden Deniz Baykal da oluşan bir taraflaşmadan medet ummaktadır. Her ikisi de bu davanın siyasi rantı peşindedir.

Kontrgerillanın tasfiye edildiğini düşünen, geçmiş dönemin acılarını taşıyan sol bir kesim de bu dava üzerinden uygulanan bir operasyonla AKP tarafında saflaş-tırılmıştır. Bu ise, olsa olsa, kelimenin diğer anlamıyla saflıktır. Kimileri de buna taraf olmak demektir ve herkesi merkezinde AKP'nin bulunduğu 'çoğulcu bir demokrasi cephesine' çağırılmaktadır. Böylesi bir 'çoğulculuk' ve 'demokrasi' çağ-rısı da, İran Devriminde çoğulcu demokrasi adına islamcıların peşine takılmak-tan ya da ABD'nin Ortadoğu'ya getirmeyi vaat ettiği demokrasiden farklı bir nitelik taşımamaktadır.

kriz nedeniyle dallanıp budaklanmış ve bilinen Ergenekon davası haline getirilmiştir. Ümraniye’de bir gecekonuda bombalar ele geçirilmesi ve AKP’nin askeri yollarla, darbeye hükümetten edilmesi girişimleri ile AKP’nin her türden muhaliflerinin bu dava çerçevesinde bir çuvala konması, AKP’ye karşı siyasal muhalefetin darbecilikle eşitlenmesi sonucunu vermiştir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının AKP’nin kapatılması istemiyle Anayasa Mahkemesine açtığı davada – beklenenin aksine– kapatılma kararı çıkmaması da, Ergenekon davasının hızını düşürmemiştir. Dava, AKP’nin bu badireyi atlatması sonrasında da sürmüş, bugüne kadar sonuçlandırılmak bir yana ek iddianamelerle sürüncemede ve kapsamı belirsiz bırakılmış, AKP’nin politik rakiplerini saf dışı etmek, kendisine yönelik hamlelere yanıt vermek için seçtiği ve geliştirdiği bir yöntem olarak öne çıkmıştır. Sonuç olarak da gündemdeki seçimlerin önemli unsurlarından biri haline almıştır.

Bu davanın kapsamı gereken arka plan, buzdağının görünmeyen bölümü kuşkusuz ki çok daha büyüktür ve AKP şimdiye kadar bunlara dokunmamıştır. Bu boyutlara kadar gelebilmesi bile, esas olarak AKP’nin içine düştüğü politik açmazda kullanabileceği kozlarını çoğaltmak ihtiyacı nedeniyledir. Cumhurbaşkanlığı krizi sonrasında ordunun ısrarlı çabaları ile AKP’nin ve ABD’nin, Irak Kürdistan Özerk Bölge Yönetimini de ikna ederek sınır ötesi operasyona onay vermeleri çerçevesinde gerçekleşen uzlaşma koşulları, şimdi Ergenekon davası biçimini alan temizlik ve arınma operasyonuna da kapıyı aralamış oldu. Ordunun bilgisi ve izni dahilinde gerçekleştirilmek durumunda olan bu operasyonun, uzlaşmanın çizdiği sınırın ötesine geçtiği aşamada ise, ordu müdahalelerini sürdürdü.

Kürt meselesinde savaştan ve milliyetçilikten yana tavır alıp, komünizm düşmanlığı yapan bir partinin Ergenekon davasını bu boyutlara getirmesi yine de ‘iyi bir performans’ sayılmalıdır! Kenan Evren’den Doğan Güreş’e, daha hiçbir sorumluya dokunulmamış ya da adları bile anılmamıştır. AKP aleyhine gelişen her somut olay sonrasında genişletilen, yeni tutuklamalar ve ek iddianamelerle sürüncemede bırakılan bu dava bir hukuk garabetidir. AKP’nin suç ortaklığı ortaya çıkabilecek İsrail’in Gazze katliamını protesto etmek için Saadet Partisi’nin gerçekleştirdiği geniş yığmsal katılımlı miting sonrası davanın genişletilerek tekrar gündemin üst sıralarına getirilmesi, DİSK ve Türk-İş’in ortak miting kararı sonrası Mustafa Özbek’in gözaltına alınması örneklerinde olduğu gibi, ‘Ergenekon dalgaları’ siyasi konjonktüre bağlanmıştır. Seçimlere doğru giden süreçte bu dava

nuçlarına bağlı olduğunu varsaymakta, bu açıdan da elindeki hükümet olanakları ile Mart yerel seçimleri üzerinde mümkün olduğunca etkili olmaya çalışmaktadır.

Hükümet, elindeki bütün devlet olanaklarını devreye sokarak değişim karşısında tutunmaya, mevzilerini tahkim etmeye çalışıyor. Kriz koşullarında kısa vadeli hesaplar yapma olanaklarından büyük ölçüde yoksun kalmış bulunan oligarşi, şu ana kadar herhangi bir partiden yana veya karşısında olarak kesin bir tutum almaktan kaçınsa da, iktidar partisi ile arasında biriken çelişkilerin çözümünün daha fazla ertelenemeyeceği gerçeği de öne çıkıyor. En son olarak Doğan Grubu ile AKP arasında yaşanan gerginlik bunun somut göstergesi sayılmalı. Yerel seçimler öncesi AKP’nin ciddi bir alternatifinin oluşturulmamış ya da oluşturulmasına gerek görülmemiş olması, oligarşi ile AKP arasında oluşan karşıtlıkların, çelişkilerin ertelenebileceği anlamına gelmiyor. Özellikle IMF anlaşmasının sürüncemede bırakılıp seçim sonrasında kadar ertelenmesi, oligarşinin kayıplarının faturasını AKP’ye çıkartma olasılığını güçlendiriyor.

Yerel seçim sonuçları, yüzdelerdeki değişimin ivmesine göre, öncelikle AKP’ye karşı alınacak önlemler, sonra da gelecek genel seçimlerin sonuçları üzerinde etkili olabilecektir. AKP için yerel seçimlerde oy kaybı, genel seçimleri kazanma umudunu kaybetmek, belki de geldiği gibi hızla silinip gitmek demektir. Bu yüzden, işi şansa bırakmamak için, yerel seçimlere tüm gücüyle yüklenmektedir. Yerel seçimlerden başarılı çıkarsa da, bu defa hedefine, genel seçimleri erkene almayı koyabilecektir.

AKP’ye ciddi bir alternatif oluşturulması üzerinde bir mutabakat hâlihazırda oluşması da, yerel seçimler sonrası bu yönde politik gelişmelerin su yüzüne çıkması olasıdır. AKP ile yola devam edilmeye karar verilmesi durumunda bile, oligarşi, ordu üzerinden kurmaya çalıştığı dengeyi, yani AKP’nin ehilleştirilmesi işini, artık ciddi bir siyasi alternatifle sürdürmek ihtiyacıdadır. AKP tercihinin gündemde kalması, ancak iktidar üzerinde etkili olabilen başka bir faktörün, oligarşi ile emperyalist tekellerin ilişkilerinin sonucu olabilir.

ABD üzerinden oligarşiye verdiği güvencelerle iktidar olmuş AKP’nin, artık miadını doldurmak noktasına geldiği bugün, üstelik bir de dayandığı emperyalist çizgi değişmişken, böyle bir uluslararası destek bulmaya çalışması, kendini emperyalist merkezlere kabul ettirme çabası sonuç verebilir mi? Bu açıdan rüzgâr tersine esmektedir. Köklü politika değişikliklerinin AKP’nin üstüne bastığı zemini ayağının altından çekmesinin yanında, ABD Dışişleri Bakanlığının insan hakları raporunda, baskıcı ve diktatoryal eğilimlerine dikkat çekilmesi, AKP’nin

aleyhine işaretlerdir. Öte yandan, yeni ABD Dışişleri Bakanı Clinton'un Türkiye'ye gelip Obama'nın da ziyaret edeceğini 'müjdelemesi', AKP'ye umut ve güç vermektedir.

Ayağının altındaki zemin kayan AKP'nin, Washington'un desteğine bu derece muhtaç olduğu durumundan, ABD'nin en büyük tavizleri kopartmak için yararlanmaya çalışacağı ise kuşkusuzdur. Emperyalist müdahale, saldırı ve mücadelelerin odağının Irak'tan Afganistan'a ve komşusu Pakistan'a yer değiştirdiği dönemde, ABD'nin küresel stratejisi doğrultusunda müttefiklerinin ve işbirlikçilerinin 'katkısını' isteyeceği konuların başında da Afganistan'a savaşçı birlikler gönderilmesi gelmektedir. Bu bakımdan, Irak tezkeresinden sonra, bu defa da bir Afganistan tezkeresinin AKP hükümeti için yeni bir sınav oluşturması muhtemeldir.

AKP'nin hükümet olması, oligarşinin bir tür kontrollü gerginlik politikasını içeriyordu. Bütün politik aktörleri birbiriyle çatıştırarak bir denge durumu yaratılması, oluşan her denge durumundan bir sonraki adıma sıçrayarak, ana doğrultusu 'Avrupa Birliği'ne katılım' diye özetlenebilecek, siyasi rejime yönelik düzenlemelerin gerçekleştirilmesi hedefleniyordu. Bu yöndeki dönüşümlere engel görülen ordu merkezli muhalefetin, 'statükocu' güçlerin karşısına, ABD tarafından kabul gören AKP'nin 'reformların yürütücüsü' olarak çıkarılması, ileriye doğru adımları mümkün kıldı. Öte yandan, özellikle laiklik savunusu ve şeriat karşıtlığı üzerinden devreye sokulan güçlerle de, AKP'nin, islami ideoloji temelindeki toplumsal muhalefetin taleplerine açılması engellenmiş oluyordu.

E-muhtıra ile keskinleşen politik krizin AKP'nin üste çıktığı zirvesinden sonra sürecin doğrultusu, AKP ile ordu arasında üstü örtülü bir uzlaşma yönüne girdi. AKP ile ordu milliyetçilik temelinde buluşup Kürtler üzerinde terör estirmekte anlaştıkça ve AKP askerlerin bu konudaki taleplerini yerine getirdiği sürece, ordunun istediği olmuş, bunun karşılığında AKP'ye muhalefet nispeten geriye çekilmiş, laiklik konusunda çıkan gürültü ve hassasiyetler de azalmıştı. Bu süreç içinde AKP, çatışmanın keskinleştiği her durumda, kitle desteğini arkasına toplamak için dini talepleri ve söylemleri olduğu kadar milliyetçiliği de öne çıkarabiliyor, islamcı ve milliyetçi çizgiler giderek örtüşüyor ve aynlaşıyordu. Bu gelişmenin bir başka etkisi ise, kitlelerin taleplerinin karşılanmaması, ekonomik bunalm ve işsizlik koşullarında, uzun vadede dini referansların daha öne çıkması, da-

ha belirleyici olması ve Saadet Partisi gibi partilerin ya da radikal dinci akımların kitleleşmesi, toplumsal muhalefetin öncülüğünü kazanması imkandır.

Politik kriz sırasında oligarşinin AKP'yi desteklemesi ve ordunun geri adım atması, iç politikada bu partiyi güçlendirdi ve kendisi hakkında sahip olduğu yıkılmazlık fikrini pekiştirdi. Analizlerini Cumhuriyet tarihi ile AKP dönemi karşıtlığı üzerine oturtan AKP, değişen uluslararası koşullar karşısında geri çekilip yenden sırasının gelmesini beklemek yerine, iç politikanın en güçlü aktörü olduğu algısı üzerinden saldırıya geçip Türkiye siyasetinde bir süredir kazandığı baş aktör rolünü sürdürmek istemekte, bu yönde çabalarını yoğunlaştırmaktadır. Bu iddia, yani kitle desteğiyle iç politikanın önemli aktörü olan parti görüntüsü, -ki bir gerçekliğe de denk gelmektedir- oligarşi ve ordu ile biriken çelişkilerini, kuruluşunda olduğu gibi bu sefer de ABD üzerinden aşmak yönünde bir tercihi gündeme getirdi.

İmparatorlukçu çizginin taşeronu AKP, bu çizgi karşısında zafer kazanmış Obama yönetiminden, yeni dönemin politikaları için de görev talep etmektedir. Bu parti, iç politikadaki dengelerin hızla değişip kitle desteğinin azalabileceğini, uygulanan politikaların bir sonucu olarak kitlelerden seçim yenilgileri tadabileceğini bilebilecek kadar bir tecrübeyi de bünyesinde barındırıyor. 'Sadece Türkiye'de değil, Ortadoğu'da da önemli ve gerekli politik aktör' olarak kendini öne çıkarma gayretleri bu yönde bir sıkışmışlığın ve çözümsüzlüğün sonucu olarak gelişmektedir.

AKP, Türkiye'de kendisine alternatif olabilecek hiçbir ciddi muhalif unsur bırakmamak üzere harekete geçmiş bulunuyor. Bu amaçla elindeki en önemli silah olarak Ergenekon davası öne çıkıyor. Yeni politik aktörlerin hızla hazırlanıp göreve geldiği, bu yöndeki gecikmelerin faturasının ekonomik kriz nedeniyle daha da artacağını bilen AKP, yerel seçim sonuçlarının, ABD tarafından da önemseneyeceği ve geleceğe dair tasarrufları üzerinde etkili olacağı değerlendirmesiyle önumümüzdeki seçimlere yaşamsal önem atfetmektedir. Bütün hırçınlığının ve saldırganlığının altında yatan neden budur. Bu saldırganlığın, hırçınlığın önemli bir bölümünü de Ergenekon davası üzerinden gerçekleştirmektedir.

SEÇİMLER VE ERGENEKON DAVASI

Kuşkusuz ki geri planında devletin kontrgerilla örgütlenmesinin bulunduğu ve bundan öncekiler gibi unutturulabilecek, 'birkaç çete olayı ve uzantıları' diye tanımlanıp tozlanmaya bırakılabilecek bir takım kovuşturmalar, politik çatışma ve